

Programma Ouder worden in Zaanstad Voortgangsrapportage 2020

Strategische agenda Ouder worden in Zaanstad

De voortgangsrapportage rapporteert over de uitvoering van de Strategische agenda rond ouder worden in Zaanstad, vastgesteld in 2017.

De ambitie van de gemeente Zaanstad is dat inwoners van Zaanstad in hun eigen wijk of dorp op een prettige manier oud kunnen worden.

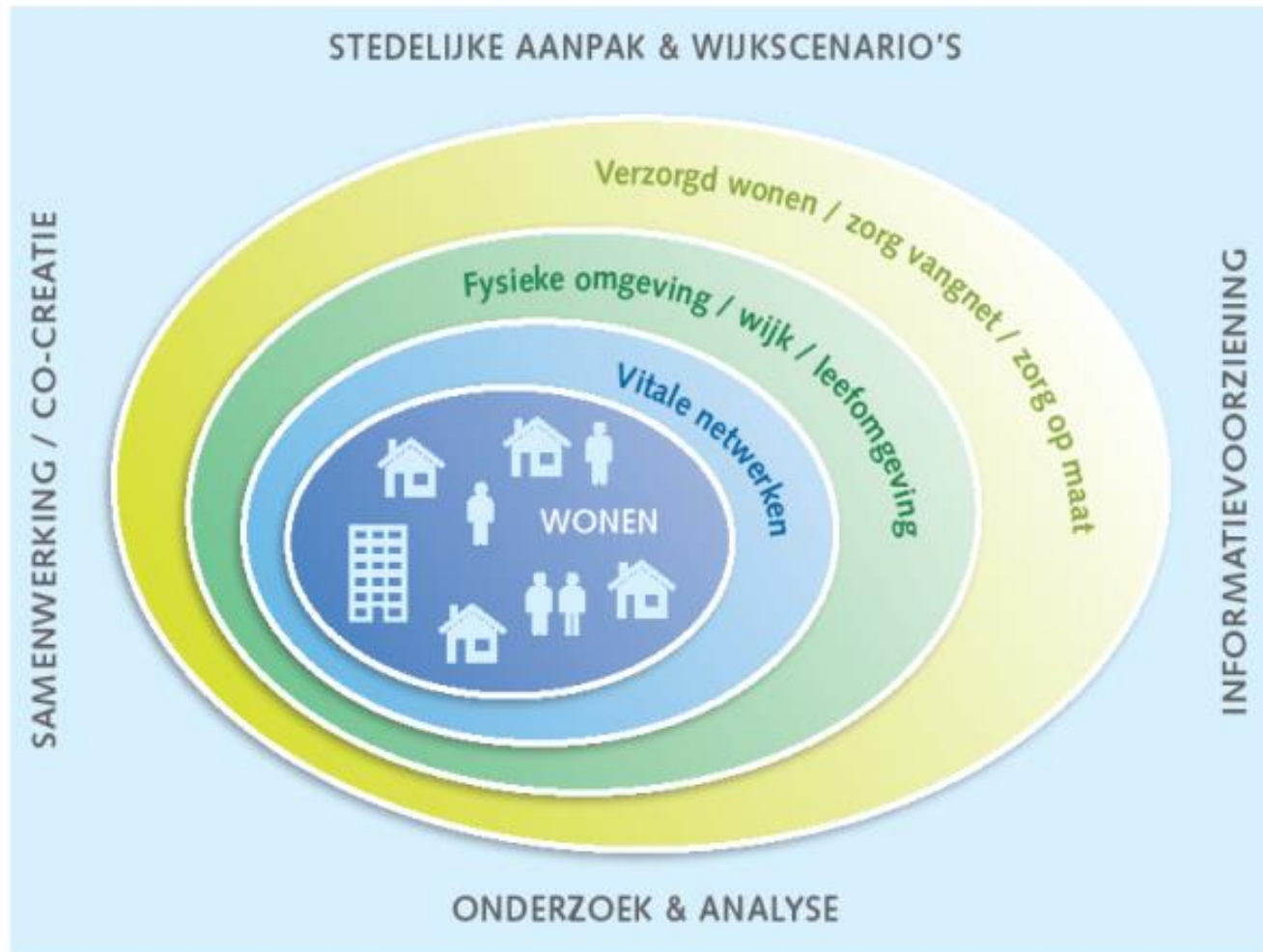
Dit bereiken we door te werken aan de volgende randvoorwaarden:

1. Er zijn passende woningen en woonvormen voor de ouderen van nu en van de toekomst;
2. Ouderen blijven meedoen en zijn onderdeel van vitale netwerken;
3. Mensen kunnen ouder worden in een veilige en toegankelijke omgeving met goede voorzieningen in de buurt;
4. Er is een gevarieerd zorg- en dienstenaanbod voor ouderen in de wijk en een goede spreiding van gecombineerde woonzorgvormen in Zaanstad;
5. Voorlichting en informatie om goed voorbereid te zijn op de toekomst.

De bij de agenda betrokken partners delen deze ambitie evenals het besef van de gezamenlijke verantwoordelijkheid. Ieder draagt daar vanuit zijn eigen rol aan bij.

In deze voortgangsrapportage worden de inspanningen en resultaten gedeeld op deze deelthema's in 2020.

Aanpak Strategische agenda ouder worden

Prioriteiten 2020

De Top 7

1. Versterken bestaande woon(zorg)-complexen
2. Ouderen ervaren belemmeringen om te verhuizen: hoe kan de doorstroming worden bevorderd?
3. Werken aan geschikte woon(zorg)vormen en voor ouderen blijft onverminderd belangrijk
4. In iedere wijk behoefte aan ontmoetingsruimte
5. Werken aan voorlichting blijft onverminderd belangrijk
6. Vervoersmogelijkheden sluiten aan bij behoefte van ouderen
7. Laatste wijkanalyses uitvoeren

Overige prioriteiten 2020

8. Werken aan een dementievriendelijk Zaanstad
9. Bestendigen aanpak Eén tegen eenzaamheid
10. De openbare ruimte is zo goed mogelijk toegankelijk voor ouderen
11. Verder versterken van de zorg en ondersteuning aan ouderen en mantelzorgers in de wijk

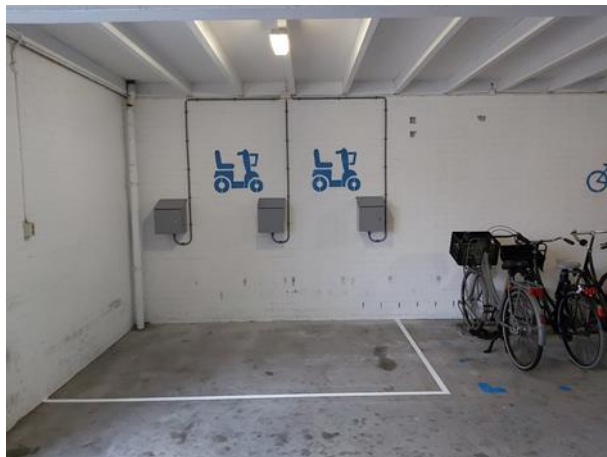
1. Wonen en woonvormen

Actielijn 1: Passende woningen en woonvormen voor ouderen van nu en in de toekomst.

Prioriteiten 2020

1. Versterken bestaande woon(zorg)complexen.
2. Ouderen ervaren belemmeringen om te verhuizen: hoe kan de doorstroming worden bevorderd?
3. Werken aan geschikte woon(zog)vormen en voor ouderen blijft onverminderd belangrijk.

Scootmobielstalling

Uitgelichte inspanningen en resultaten 2020

Wat merken inwoners?

- In verschillende complexen zijn aanpassingen gedaan ten behoeve van betere toegankelijkheid en plaatsing scootmobielen.
- Gemeente en Zaanse corporaties maken een overzicht van het woningaanbod (senioren, zorg, aanleun) als digitale PDF en in een folder. Daarnaast wordt een digitale kaart gemaakt.
- Nieuwe woningen voor senioren in aanbouw:
 - woontoren bij Amandelbloesem (44 levensloopbestendige appartementen sociale sector).
 - Burano 144 levensloopbestendige appartementen met op de begane grond (plint) ruimte voor ontmoeten.

Plannen in voorbereiding:

- Tender Gasfabriekterrein Krommenie afgerond: 12 woningen in middensegment met gemeenschappelijke woonkamer.
- Centrumgebied Westerkoog, Bannehof, Jufferstraat, herstructurering Smeekeven (Assendelft).
- Festina Lente en de functie voor de buurt.
- Pilot Weiver Westzaan.
- Voor de MAAK-gebieden is per gebied een opdracht voor seniorenwoningen vastgelegd, met een totaal van 900 woningen (raadsinformatiebrief 14 april).
- Bij ontwikkelingen aandacht voor initiatieven als 'Knarrenhof'.

Wat gebeurde er in het proces?

- Voor het pilotproject 'collectief aanpassen wooncomplexen' heeft de provincie Noord-Holland eenmalig subsidie toegekend. Dit is bedoeld om ervaring op te doen met complexgewijze aanpassing, de kosten te delen en voorwaarden en criteria op te stellen voor een subsidieregeling.
- Kennisoverzicht doorstroming gemaakt door corporaties en gemeenten in Zaanstreek-Waterland.
- Overleg tussen gemeenten en corporaties in Zaanstreek-Waterland om een regionale doorstroomberegeling op te zetten.
- Raadsinformatiebrief Advies Stedelijk aanjaagteam Strategische agenda ouder worden in Zaanstad inzake rapport commissie Bos tkn raad op 8 juli jl.

2. Leefplezier en vitale netwerken

Actielijn 2

Ouderen doen mee en zijn onderdeel van vitale netwerken in de wijk.

Prioriteiten 2020

4. In iedere wijk behoefte aan ontmoetingsruimte.

En verder:

5. Bestendigen aanpak Eén tegen eenzaamheid.

Werken aan de eerste Social Sofa

Studenten en ouderen samen op Valentijnsdag op het Regiocollege

Uitgelichte inspanningen en resultaten 2020

Wat merken inwoners?

- De IJdoorn: plan van aanpak aanpassing van de huidige ontmoetingsruimte
- Valentijnsdag 2020: studenten en ouderen op het Regiocollege
- Site met corona initiatieven waaronder voor ouderen: <https://samenoverzorg.zaanstad.nl/corona-initiatieven>
- In tijd van corona zagen we veel samenwerking tegen eenzaamheid, met een centrale rol voor Zaankeggers voor Elkaar. Buurthuizen en gemeentelijke ouderen organisaties passen hun programma's aan.
- Veel contact corporaties met (eenzame) ouderen door actieve belacties
- Zaantheater: start van project Social Sofa's
- Activiteiten, op afstand, in de wijken in de Week Eén tegen eenzaamheid
- Uitdelen 50 vrijwilligerswaarderingen
- Levenskunst: groepsgesprekken in diverse wijken over de kunst van het ouder worden. Plannen voor groep in Saendelft.
- De uitbreiding van de Tijdmachine in meer wijken is door corona gestopt.

Wat gebeurde er in het proces?

- In december is het eindverslag onderzoek ontmoeting en ondersteuning ouderen IJdoorn en Zaandam-West gereed
- Interactief webinar over eenzaamheid oktober 2020
- Coalitie Eén tegen eenzaamheid met ca. 125 partijen
- Corporaties pakken activiteiten op in coronatijd

Ontmoetingsruimte IJdoorn

Vrijwilligerswaardering op afstand

3. Toegankelijke, veilige en uitnodigende woonomgeving, beschikbaar vervoer en voorzieningen

Actielijn 3

Ouderen willen zich niet alleen prettig en veilig voelen in huis, maar ook daarbuiten. Sterker nog: de omgeving en de voorzieningen moeten uitnodigen om erop uit te trekken. Dat is gezond, ondersteunt zelfredzaamheid en levensvreugde en voorkomt eenzaamheid. Goede voorzieningen in de buurt van senioren dragen daaraan bij, net zoals de beschikbaarheid van vervoer als ouderen minder mobiel worden.

Prioriteiten 2020

6. Vervoersmogelijkheden sluiten aan bij de behoefte van ouderen.

En verder:

7. De openbare ruimte is zo goed mogelijk toegankelijk voor ouderen.

Voldoende openbare toiletten zijn belangrijk actiepunt bij toegankelijkheid

Uitgelichte inspanningen en resultaten 2020

Wat merken inwoners?

- Door de corona-crisis is de vervoersbehoefte van de meeste oudere inwoners afgenomen. Het aanbod, bijvoorbeeld van vervoer met vrijwilligers, is ernstig beperkt. Het is nog onduidelijk of dit problemen oplevert voor de individuele vervoersbehoefte
- Organiseren van bewonersbetrokkenheid bij herinrichtingsplannen is lastig in coronatijd en vraagt extra aandacht in 2021
- In kader van VN toegankelijkheidsaanpak is veel gedaan aan inrichting en toegankelijkheid in wijken en bij het stadhuis

Wat gebeurde er in het proces?

- onderzoeksopdracht naar vervoersbehoeften uitgezet bij studenten Hogeschool van Amsterdam.
- Vervoer op maat voor ouderen blijft nog een zoektocht
- Aandacht voor digitalisering van herinrichtingsplannen op <https://buitengewoon.zaanstad.nl/> en bereikbaarheid van projectleider.

Toegankelijkheid buitenruimte en vervoer blijft aandacht vragen

4. Ondersteuning aan huis en gecombineerde woonzorgvormen verspreid over Zaanstad

Actielijn 4

In deze actielijn gaat het om zo lang mogelijk thuiswonen door mensen met een extra zorgvraag of kwetsbaarheid. Deze ouderen redden dat niet meer zonder (dagelijkse) hulp van mantelzorgers. Of hun (fysieke en menselijke) omgeving rekening moet nog meer rekening houden met hun behoeften, bijvoorbeeld vanwege hun dementie.

Acties 2020

8. Verder versterken van de zorg en ondersteuning aan ouderen en mantelzorgers in de wijk
9. Werken aan een dementievriendelijk Zaanstad

Uitgelichte inspanningen en resultaten 2020

Wat merken inwoners?

- SlimoTheek van start in Bieb (www.generatiethuis.nl)
- Meerdere online trainingen dementie beschikbaar voor gemeente, partners en vrijwilligersorganisaties
- Publieksversie zorgstandaard dementie

Wat gebeurde er in het proces?

- Onderzoek naar betere aansluiting respijtzorg en mantelzorgondersteuning- en waardering bij de behoefte van mantelzorgers.
- Actieplan voor doorontwikkeling mantelzorgondersteuning vanuit een gedeelde ambitie gericht op kennisontwikkeling, samenwerking, informatiekanalen, respijtzorg en waardering.
- Regiovisie Zorg voor Ouderen Zaanstreek-Waterland 2020 – 2025.
- Start gemaakt met voorbereiding dementievriendelijke gemeente: door corona is de training niet door gegaan. Gepland voor 2021.
- In regionaal verband is in april de [Nieuwe Zorgstandaard Dementie](#) getekend.
- Partijen waren dicht bij de opening van een opvangplek voor mensen met dementie van wie de politie de identiteit probeert te achterhalen. Omdat de geplande locatie niet kon voldoen aan de te verwachten zorgbehoefte wordt nu een andere oplossing gezocht.
- Onderzocht is de mogelijkheid voor een lokale 'badge' of vergelijkbaar waarmee mensen met dementie veilig deel kunnen blijven nemen aan de samenleving, zonder angst voor eigen veiligheid of stigma. Ontwikkelen van een lokale oplossing blijkt niet verstandig, er wordt straks aangesloten bij een landelijke oplossing.

Herken jij de signalen van dementie?

En weet jij hoe je iemand met dementie kunt helpen?
Test je kennis in de gratis training op:

Online trainingen en kennisoverdracht

Nieuwe zorgstandaard dementie

5. Goed voorbereid op de toekomst

Actielijn 5

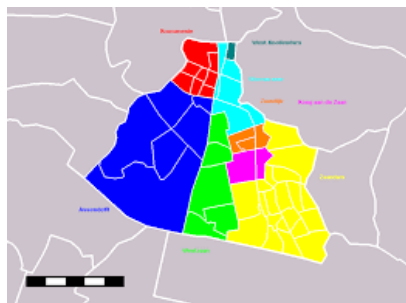
Ouderen bereiden zich goed voor op hun oude dag en weten waar ze informatie of hulp kunnen vinden.

Prioriteiten 2019

- Voorlichting over het voorbereiden op het langer zelfstandig thuiswonen.
- Wijkanalyses in vier wijkgebieden.

Woonadviseurs gaan coronaproof adviseren (foto februari 2020)

Wijken Zaanstad

Uitgelichte inspanningen en resultaten 2020

Wat merken inwoners?

- Voorlichtingsactiviteiten onder druk door corona-crisis en –maatregelen. De woonadviseurs gaan in het vierde kwartaal corona-proof op pad en kunnen adviseren op afstand. Er komen folders om huisbezoek en MijnHuisOpMaat-test onder de aandacht te brengen.
- De bewonersbijeenkomsten 2020 gaan niet door vanwege corona.
- In het vierde kwartaal komt de 3^e herziene druk Gids Langer thuis wonen uit.
- De wijkanalyse Zaandam West is uitgevoerd. Zaandam Zuid is deels uitgevoerd, in elk geval is er een grote bijeenkomst met bewoners gehouden. De overige analyses zijn gestopt vanwege de corona-maatregelen.

Wat gebeurde er in het proces?

- Communicatiekalender opgesteld.
- Gezamenlijke boodschap voor langer thuiswonen geformuleerd.
- Er wordt nagedacht over nieuwe opzet wijkanalyses in 2021.